

علم آبروی انسان را حفظ می‌کند

مفسر قرآن و نهج البلاغه با بیان اینکه برخی خطبه‌های نهج البلاغه هوش از سر انسان می‌برد، گفت:

مفسر قرآن و نهج البلاغه با بیان اینکه برخی خطبه‌های نهج البلاغه هوش از سر انسان می‌برد، گفت: امام علی(ع) فرمود یا کمیل العلم خیر من الماء؛ علم تو را حافظ است و باعث حفظ آبرو است ولی تو باید زحمت بکشی تا مالت را حفظ کنی؛ هر قدر تدریس کنی و کتاب بنویسی و علم را به دیگری بیاموزی بیشتر خواهد شد ولی اگر مال را بخشیدی کم خواهد شد.

آیت الله جوادی آملیه گزارش ایکن، آیت الله عبدالله جوادی آملی؛ مفسر قرآن و نهج البلاغه، ۱۶ آبان ماه در ادامه سلسله جلسات درس اخلاق در مسجد اعظم قم، گفت: حضرت علی(ع) در بیانی نورانی فرمود کسی به ما درسی نیاموخته است که بخواهیم آن را برای شما بیان کنیم بلکه من به عوالم دیگر سیر کرده و رفته و آمده‌ام؛ بنابراین اگر ما حرف ایشان را گوش ندهیم حرف چه کسی را باید گوش بدهیم؟

وی افزود: وقتی خداوند تجلی می‌کند گاهی با یکی از اسماء خاص که در جوشن کبیر است تجلی می‌کند و گاهی با مسمی تجلی می‌کند و در آنجا هم علم وجود دارد و هم عمل؛ گاهی کسی متخصص در فقه و اصول و کلام و علوم تجربی و طب و فیزیک و شیمی و ... است ولی گاهی ربانی است یعنی همه علوم و رشته‌های عملی و جمع بین علم و عمل را در خود دارد و متخصص است لذا فرمود من ربانی این عالم هستم و از آنجا هم آمده‌ام.

آیت الله جوادی آملی بیان کرد: امام فرمودند من همانطور که از طرف مبدا و لقاء الله و ربوبیت و الوهیت و اولیت جهان خیر می‌دهم از برزخ و قیامت هم خبر می‌دهم؛ من خودم رفته‌ام دیده‌ام که در بهشت و جهنم چه خبر است و هیزم و نعمات آن چگونه تهیه می‌شود.
تجلیل از زینب کبری(س)

این مرجع تقلید با بیان اینکه حضرت زینب(س) هم فرزند چنین انسانی است، تصریح کرد: زینب کبری که بود که آن تعبیر زیبا را به کار برد و فرمود: ما رایت الا جمیلا. این چه شخصیتی است که این حرف را می‌زند؟ معاذالله آیا مبالغه کرده است؟ همه مورخان نقل کرده‌اند که وقتی عبیدالله بن زیاد ملعون از ایشان سؤال کرد کیف صنع الله باخیک، فرمود ما رایت الا جمیلا؛ به ما خیلی خوش گذشت.

مفسر قرآن کریم اضافه کرد: بعدها همان محققان نقل کرده‌اند که وقتی تنها شد اشک ریخت ولی در جایی که جای جلال و شکوه است حرف راست را زده است؛ به ما خوش گذشت و این «ما» حصر است و این رازی دارد که در برخی جلسات عرض خواهیم کرد، او چه دید که جز زیبایی ندید.

شارح نهج البلاغه با بیان اینکه امیرمؤمنان(ع) در خطبه ۱۰۸ فرمود: فَاسْتَمِعُوا مِنْ رَبَّائِكُمْ وَ أَحْضِرُوا قُلُوبَكُمْ وَ اسْتَتِيقُوا إِنْ هَتَفَ يَكُمُ، وَ لِيَصْدُقَ زَائِدُ أَهْلُهُ وَ لِيَجْمَعَ شَمْلُهُ وَ لِيُخْضِرَ ذَهَبَهُ، فَلَقَدْ فَلَقَ لَكُمْ الْأُمْرَ فَلَقَ الْحَرَزَةَ وَ قَرَقَهُ قَرْفَ الصَّمْعَةِ، افزود: در این فرمایشات زیبا فرمودند؛ مردم! به سخن عالم خدانشناس خود گوش فرا دهید، دل‌های خود را در پیشگاه او حاضر کنید، و با فریادهای او بیدار شوید رهبر جامعه باید با مردم به راستی سخن گوید و پراکندگی مردم را به وحدت تبدیل، و اندیشه خود را برای پذیرفتن حق آماده کند. پیشوای شما چنان واقعیت‌ها را برای شما شکافت چونان شکافتن مهره‌های ظریف و حقیقت را از باطل چون شیر درختی که از بدنه آن خارج شود، بیرون کشید.

آیت الله جوادی آملی بیان کرد: فرمود کسی که علم نیاموخت و به فکر دنیا بود و از آخرت غافل شد آبرویش خواهد رفت و با مشکل سیاسی و اجتماعی و روانی و طبیی پیدا خواهد کرد. اصل در قرآن کریم است که فرمود اینجا بوستان و باغ و شکوفه‌های فراوان و درختان سرسبز است ولی هیچ میوه ای نمی‌دهد یعنی درخت دنیا از آن جا که در دنیاست برای هیچ کسی میوه نمی‌دهد و میوه در آخرت است؛ اینجا فقط سرسبزی و شکوفه است که ظاهر زیبا دارد و انسان را جذب می‌کند.
علم با عمل حافظ انسان است

این مفسر قرآن اظهار کرد: این بیان قرآن در نهج البلاغه هم آمده است که دنیا این است و آخرت این و اینکه شما دنبال چه باید بروید و دنبال چه نباید بروید و دنیا به اندازه‌ای که ابزار کار انسان و مایه گذران زندگی است خوب است. فرمود یا کمیل العلم خیر

من الماء...؛ علم تو را حافظ است و باعث حفظ آبرو است ولی تو باید زحمت بکشی تا مالت را حفظ کنی؛ هر قدر تدریس کنی و کتاب بنویسی و علم را به دیگری بیاموزی بیشتر خواهد شد ولی اگر مال را بخشیدی کم خواهد شد.

آیت الله جوادی آملی، افزود: با بخشش، مال کم و علم زیاد می شود؛ فرمود: آن چیزی که رهاورد مال است به فرض اینکه ترقی هم بکند به محض اینکه مال رفت حیثیت و آبروی اجتماعی انسان هم از بین خواهد رفت پس تا می توانی علم یاد بگیر. خب کمیل از چه کسی باید علم را یاد بگیرد؟

وی ادامه داد: بر همه ما فرض است که کتاب «تمام نهج البلاغه» را در کتابخانه خود داشته باشیم زیرا کتاب سیدرضی بخشی از نهج البلاغه است؛ حضرت در یک خطبه به اندازه سوره بقره، آن هم ایستاده حرف زده است که در کتاب سیدرضی نیست ولی در کتاب تمام نهج البلاغه داریم؛ اگر انسان عادی بخواهد این مقدار سخن بگوید یک ماه باید مطالعه کرده باشد و همانطور که هر آیه سوره بقره نیازمند مطالعه است هر عبارت این خطبه هم جای بحث و بررسی دارد.

وی افزود: می گوئیم نهج البلاغه تالی تلو قرآن است چون عقل از این مقدار علم متحیر است؛ این خطبه های نهج البلاغه که در کتاب تمام نهج البلاغه آمده گویای این مطلب است؛ لذا ایشان ایستاد و فرمود احدی تاکنون مانند من نیامده است و بعد هم فرمود این ها را من از پیامبر(ص) آموخته ام و ربانی این امت هستم؛ من از آنجا آمده ام و حرف راست می زنم و از طرف شما هم به آنجا رفته ام زیرا اگر کسی امام است از طرف امت حرکت می کند. خطبه های علی(ع) هوش از سر انسان می برد

مفسر قرآن کریم با بیان اینکه این خطبه ها هوش از سر انسان می برد، تصریح کرد: گاهی انسان نصیحت می کند و مطالب تکراری است ولی ایشان در این خطبه طوری حرف زده است که همه آن شایسته درس و بحث است و ما لابد و ناگزیر هستیم در کنار قرآن کریم به این سرمایه علمی توجه کنیم و ائمه(ع) هم به ایشان ارجاع می دادند زیرا سرمایه علمی آنان هم از ایشان و حضرت زهرا(س) گرفته شده است.

وی افزود: علی(ع) فرمود یا کمیل دنبال کسب علم برو که مایه آبرو برای انسان است؛ الان بعد از گذشت هزار و ۲۰۰ سال از وفات کلینی هنوز می گوئیم کلینی نقل کرد و کلینی فلان روایت را نوشت؛ سایر محدثین ما هم اینطور هستند؛ الان دو قرن می گذرد و می گوئیم شیخ انصاری و آخوند خراسانی و... چنین گفت و چرا ما چنین نباشیم و طوری زندگی نکنیم که مانند این بزرگان باشیم. پیشرفت علمی وقف آخوند خراسانی و شیخ انصاری و آیت الله بروجردی نیست لذا فرمود دنبال علم همراه با عمل برو.